



**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-511/08-02

Název školy:	Waldorfská škola Příbram – Základní škola, Gymnázium a Střední odborné učiliště Příbram, Hornická 327
Adresa:	Hornická 327, 261 01 Příbram II
Identifikátor:	610 451 251
IČ:	42 73 12 59
Místo inspekce:	Waldorfská škola Příbram – ZŠ, G a SOU <ul style="list-style-type: none">• Hornická 327, 261 01 Příbram II• Dlouhá 163, 261 01 Příbram III
Termín inspekce:	21. – 25. duben 2008

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného právnickou osobou s názvem Waldorfská škola Příbram – Základní škola, Gymnázium a Střední odborné učiliště Příbram, Hornická 327, 261 01 Příbram II (dále též „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na:

- **vedení školy** – školní vzdělávací program (dále též ŠVP), učební dokumenty, strategie a plánování, ředitel školy a řízení pedagogického procesu, dopad vlastního hodnocení školy a vnitřního kontrolního systému
- **předpoklady pro naplňování obsahu vzdělávání** – personální podmínky, bezpečné prostředí pro vzdělávání, přijímání ke vzdělávání
- **partnerství** – přínos partnerství pro rozhodování vedení školy
- **průběh vzdělávání** (naplňování cílů obsahu vzdělávání se zaměřením na společenskovední vzdělávání, přírodovědné vzdělávání a čtenářskou gramotnost) - vnitřní prostředí školy, podmínky a jejich využití, hodnocení žáků, účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále též SVP) a žáků nadaných, úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu

Inspekční zjištění

I. Základní údaje

Zřizovatelem příspěvkové organizace Waldorfská škola Příbram – Základní škola, Gymnázium a Střední odborné učiliště Příbram, Hornická 327 (dále jen škola) je město Příbram. Škola zahájila svou činnost 1. září 1991. V souladu se zřizovací listinou vykonává organizace činnost následujících škol a školských zařízení:

- Základní škola – nejvyšší povolený počet žáků 225
- Střední škola – nejvyšší povolený počet žáků 105
 - Střední odborné učiliště: kapacita 45 žáků
 - Gymnázium: kapacita 60 žáků
- Školní družina – kapacita 35
- Školní klub – kapacita 15 žáků
- Školní jídelna – kapacita 200 jídel

Vzdělání je poskytováno ve třech budovách (Hornická 327, 261 01 Příbram, Pod šachtami 335, 261 01 Příbram IV, Dlouhá 163, 261 01 Příbram III), jejichž vlastníkem je město Příbram. Škola má povoleno provozovat doplňkovou činnost ve zřizovací listinou vymezených oblastech. Se školou spolupracují dvě mateřská centra a jedna třída mateřské školy.

V souladu s rozhodnutím o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení realizuje škola denní formou výuku těchto oborů vzdělání:

- 79-01-C/001 Základní škola
- 79-01-C/01 Základní škola - ŠVP
- 31-58-H/001 Krejčí (tříleté studium – střední vzdělání s výučním listem)
- 82-51-H/001 Umělecký kovář a zámečnick (tříleté studium – střední vzdělání s výučním listem)
- 82-51-H/006 Umělecký truhlář (tříleté studium – střední vzdělání s výučním listem)
- 79-41-K/407 Gymnázium – esteticko výchovné předměty (čtyřleté studium – střední vzdělání s maturitní zkouškou)

Další povolený obor vzdělání 31-59-H/001 Výroba konfekce (dvouleté studium) není vyučován. V době inspekční činnosti studovalo v devíti třídách ZŠ 166 žáků – viz tabulka č. 1 (kapacita ZŠ naplněna na 74 %), ve čtyřech ročnících gymnázia 60 žáků (kapacita naplněna na 74 %) a ve třech ročnících tříletých učebních oborů vzdělání 32 žáků (kapacita naplněna na 71 %). Výuka žáků střední školy, tj. gymnázia a středního odborného učiliště, probíhá v době hlavního vyučování společně (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 1: Počet žáků ZŠ dle tříd

ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9	celkem
počet žáků	16	14	22	20	17	24	21	18	15	166

Tabulka č. 2: Složení tříd střední školy dle oborů vzdělání a počtu žáků

Třída-obor vzdělání	Gymnázium	umělecký kovář	Umělecký truhlář	Krejčí	Celkem ve třídě
1.	14	7	1	4	26
2.	17	1	0	3	21
3.	13	5	7	4	29
4.	16	0	0	0	16
Celkem	60	13	8	11	92

Výuka dle vlastního školního vzdělávacího programu byla v souladu se školským zákonem zahájena ve školním roce 2007/2008 v prvním a šestém ročníku základní školy. Pro realizaci ŠVP i ostatních vyučovaných oborů má škola materiální i personální zázemí (podrobněji viz níže). Počty uchazečů o studium za poslední tři roky umožňují standardně naplňovat třídy zhruba ve výše uvedených relacích.

II. Ekonomické údaje

Ve sledovaném období (rok 2005 až 2007) škola hospodařila zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Mimo dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a mimo příspěvku zřizovatele na provoz škola v jednotlivých sledovaných letech obdržela i účelové dotace. Jednalo se zejména o účelové dotace na státní informační politiku ve vzdělávání (27 846,- Kč v roce 2005, 203 020,- Kč v roce 2006 a 19 457,- Kč v roce 2007) poskytnuté ze státního rozpočtu z kapitoly MŠMT. Dále škola obdržela účelové dotace od zřizovatele na každoroční projekt Řezbářské sympozium (45 000,- Kč v roce 2005, 30 000,- v roce 2006 a 43 000,- v roce 2007). Na tento projekt přispěl i Krajský úřad Středočeského kraje a to účelovou dotací ve výši 18 000,- Kč v roce 2005 a 20 000,- Kč v roce 2006. V tomto roce rovněž poskytl krajský úřad účelovou dotaci u příležitosti 15. výročí založení školy ve výši 50 000,- Kč.

Podíl státního rozpočtu na financování vybraných nákladových položek organizace (v %)

	rok 2005	Rok 2006	rok 2007
Neinvestiční náklady (NIV) celkem	67,8	68,7	67,7
Osobní náklady	99,9	98,9	99,7
z toho: mzdové náklady	100	98,9	99,6
Ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) celkem	3,5	7,2	3,8
z toho: učební pomůcky	75,1	70,1	60,5
učebnice a školní potřeby	100,0	100,0	100,0
školení a vzdělávání	48,0	55,2	74

Podíl státního rozpočtu na financování neinvestičních nákladů školy se ve sledovaném období významně neměnil. Z finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu byly hrazeny přibližně dvě třetiny celkových neinvestičních nákladů školy. Jednalo se zejména o osobní náklady, tj. mzdy a platy zaměstnanců, sociální a zdravotní pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou pracovními úrazy a nemocí z povolání a přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. V oblasti financování ONIV (tj. materiální zabezpečení výuky a provozu školy) byly finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu použity zejména na nákup učebnic, základních školních potřeb, učebních pomůcek a k úhradě školení a vzdělávání zaměstnanců školy.

Náklady na jednotku výkonu (žáka) v Kč

	rok 2005	Rok 2006	rok 2007
Celkové neinvestiční výdaje organizace	50 269,-	56 723,-	62 244,-
z toho: hrazené ze státního rozpočtu	34 081,-	38 051,-	42 118,-
Přímé náklady na vzdělávání (hrazené ze státního rozpočtu, poskytnuté pod účelovým znakem 33 353)	33 976,-	38 187,-	42 043,-
Mzdové náklady (platy a ostatní platby za provedenou práci)	24 375,-	27 667,-	30 211,-
z toho: hrazené ze státního rozpočtu	24 375,-	27 353,-	30 074,-
Ostatní neinvestiční výdaje – ONIV	16 733,-	18 672,-	20 776,-
z toho: přímé ONIV hrazené ze státního rozpočtu (učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků aj.)	578,-	1335,-	796,-
Provozní náklady (= příspěvek na provoz z prostředků zřizovatele)	11 785,-	11 985,-	12 896,-

Porovnáním nákladových ukazatelů přepočtených na jednoho žáka v letech 2005, 2006 a 2007 bylo zjištěno, že celkové neinvestiční náklady na jednoho žáka vzrostly v roce 2006 o 6 454,- Kč a v roce 2007 o 11 975,- Kč v porovnání s rokem 2005. Přímé náklady na vzdělávání (mzdové a ostatní osobní náklady, zákonné odvody a zákonné pojištění, učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků, ochranné pracovní pomůcky apod.) hrazené ze státního rozpočtu zaznamenaly v roce 2006 nárůst o 4 211,- Kč na jednoho žáka a v roce 2007 o 8 067,- Kč na jednoho žáka ve srovnání s rokem 2005. Na tomto vývoji se podílel zejména nárůst výše mzdových nákladů (v roce 2006 o 3 292,- Kč na jednoho žáka a v roce 2007 o 5 836,- Kč na žáka proti roku 2005). V jednotlivých letech sledovaného období došlo k mírnému poklesu počtu vykazovaných žáků. Zatímco v roce 2005 navštěvovalo školu 271 žáků, v roce 2006 to bylo 265 žáků a v roce 2007 škola vykázala 259 žáků.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program základního vzdělávání byl zpracován, vydán a zveřejněn v souladu a požadavky školského zákona, zásad Rámcového vzdělávacího programu (dále též RVP) pro základní vzdělávání i s filozofií waldorfské školy a vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků 1. až 9. ročníku. Ve školním roce 2007/2008 se podle ŠVP vzdělávají žáci v 1. a 6. ročníku. Dokument zohledňuje reálné podmínky a možnosti školy, svým pojetím směřuje k naplňování cílů základního vzdělávání. Na tvorbě ŠVP se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci dle delegovaných úkolů a zodpovědností v rámci pracovních skupin. Školní vzdělávací program je zveřejněn na přístupném místě ve škole (v sekretariátu školy). Školská rada neměla k návrhu školního vzdělávacího programu a k jeho následnému uskutečňování žádné připomínky.

Organizace vzdělávání a metodické postupy a formy využívané při výuce umožňují plně realizovat ŠVP. Ve sledovaných hodinách v 1. a 6. ročníku byly často využívány činnostní metodické postupy, které vedly k vytváření dovedností a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Učební dokumenty

Škola svou činností ve středním gymnaziálním vzdělávání naplňuje platné učební dokumenty. Upravený učební plán studijního oboru gymnázia se zaměřením na esteticko-výchovné předměty odpovídá skladbou předmětů a hodinovými dotacemi platnému učebnímu plánu. Nabídku volitelných předmětů ve druhého ročníku tvoří řemeslná výchova nebo informatika a výpočetní technika, ve třetím ročníku se rozšiřuje nabídka o konverzaci v cizím jazyce a ve čtvrtém ročníku o literární seminář a dramaturgii a seminář se zaměřením na ekologii a ekonomii.

V dalších oblastech středoškolského vzdělávání, tj. ve třech vyučovaných učebních oborech, škola používá platné učební dokumenty. V upravených učebních plánech byly zjištěny nesrovnalosti. Vzhledem ke specifické škole a jejímu záměru vyučovat společné předměty v oblasti středního vzdělávání v jednom ročníku se neshodovaly názvy předmětů se schválenými učebními plány. Například místo *občanské nauky* používala škola název *základy společenské výchovy*, místo *ekonomika* používala škola název *ekonomika a organizace*, předmět *technická dokumentace* byl obsažen v předmětu *materiály*, přírodovědné předměty (zvláště *fyzika*) byly obsahově přesouvány do jiných odborných předmětů a následně nebyly zařazeny do učebních plánů. Zjištěné nedostatky byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Škola dodržuje závazné ukazatele pro počty vyučovacích hodin, délky přestávek a začátek vyučování.

Strategie a plánování

Základní strategií školy je nabízet uchazečům o studium alternativní pojetí výchovy a vzdělání na základě principů waldorfské pedagogiky, a to v předškolním, základním i středním vzdělávání. Trvalým rozvojem v oblasti školní i mimoškolní usiluje škola o to, aby byla v regionu vnímána nejen jako další kulturní centrum, ale především jako dílna lidskosti a výchovy ke svobodě v duchu odkazu Komenského i zakladatele waldorfské pedagogiky Rudolfa Steinera. Jednotlivým principem je snaha prosazovat prvky waldorfské pedagogiky nejen ve vzdělávacím programu, ale též v organizaci vnitřního i vnějšího života školy.

Předchozí koncepční záměry a jejich vyhodnocení signalizují, že škola stále pracuje na inovacích své strategie. V současnosti probíhají práce spojené se zamýšleným rozšířením vzdělávací nabídky – zavedení nového učebního oboru knihvazačství a transformace stávajících učebních oborů i do podoby studijních oborů s možností završit studium získáním nejen výučního listu, ale i maturitní zkoušky. Dalším záměrem je začlenění předškolní výchovy – vlastní mateřské školy do vzdělávací nabídky školy. Tomu odpovídají i vize a aktivity v oblasti vytváření patřičného materiálního zázemí školy.

Na zpracování koncepce se podílela školská rada, dialogy nad koncepcí a jejím naplňováním jsou předmětem každodenní neformální komunikace i jednání pedagogické rady.

Z rozhovorů se zřizovatelem školy zastoupeného místostarostou města vyplynulo, že zřizovatel podporuje rozmanitost při poskytování vzdělání v Příbrami a oceňuje vzdělávací, výchovný i kulturní přínos školy pro život regionu. Vzdělávací nabídka školy je tak v souladu regionálními záměry i národními strategickými dokumenty, které akceptují rozmanitost v poskytování vzdělávání v duchu naplňování vytýčených cílů vzdělávání.

Při plánování činnosti školy se vždy vychází z respektování zásad waldorfské pedagogiky. Stanovené cíle a vize jsou s různou měrou úspěšnosti průběžně naplňovány, což dokládají

pravidelně prováděné analýzy dosaženého stavu. V oblasti průběhu vzdělávání se daří prosazovat činnosti vedoucí k rozvoji aktivity, adaptability, otevřenosti i uplatnitelnosti v dalším životě. Naopak z hlediska personálního se nedaří zajistit v zamýšlené míře výuku odborně kvalifikovanými pedagogy s absolvovaným dalším studiem waldorfské pedagogiky. V oblasti materiální je zjevné postupné zlepšování podmínek pro výuku (viz výroční zpráva školy).

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

Ředitel školy rozdělil mezi další zaměstnance kompetence a odpovědnosti s cílem zajistit naplňování principů waldorfské pedagogiky i z hlediska vnitřního prostředí školy. Jasně organizační schéma, aktuálně upravené na základě zjištění z vlastního hodnocení formou zpracování „Abecedy managementu úspěchu“, vytváří spolu s pracovními náplněmi zaměstnanců funkční rámec pro realizaci vyučovaných oborů vzdělání. Pravidelné porady vedení, porady tzv. rozšířeného vedení (účastní se dva zvolení zástupci pedagogického sboru) zajišťují spolu s periodicky konaným tzv. kolegiem potřebnou informovanost i sdílené řešení všech otázek života školy. Ty jsou rovněž komunikovány každý týden v rámci pravidelných tzv. konferencí. Informační systém je doplněn nástěnkami na chodbách i ve sborovně, využíván je internet. Těsně před plným spuštěním se v době inspekce nacházel elektronický informační systém, který umožní zákonným zástupcům po zadání příslušného hesla dálkový přístup k informacím o klasifikaci a docházce žáka, omlouvání absencí apod.

Z hlediska vedení učitelů je využíváno návštěv tzv. mentorů, kteří pomáhají škole s naplňováním zásad waldorfské pedagogiky, hodnotí dosažený stav a poskytují významné informace. Asociace waldorfských škol je partnerem školy, který svou činností přispívá k šíření filozofie waldorfské pedagogiky i metod práce a spolupodílí se na vzdělávání pedagogů (viz níže). Ředitel klade velký důraz na zpětnou vazbu své řídicí činnosti, zejména pracuje na sjednocení vizí, jaký má být žák školy a jak toho dosáhnout.

Zásadám waldorfské pedagogiky odpovídají specifika pojetí výuky i jejího organizačního zajištění (hlavní vyučování v délce 110 minut, epochální výuka, částečně společná výuka žáků gymnázia a tříletých oborů vzdělání), ale i personální politika školy, výzdoba a vybavení, atd. Samozřejmostí je rozvíjení partnerství (viz níže) a úzká spolupráce s rodiči žáků.

Dopad vlastního hodnocení školy a vnitřního kontrolního systému

Vlastnímu hodnocení věnuje vedení školy náležitou pozornost. Svědčí o tom nejen zpracovaný dokument vlastního hodnocení, ale i přihlášení se a úspěšné završení práce v rámci projektu „Abeceda managementu úspěchu“, jehož organizátorem je Sdružení pro Cenu České republiky za jakost. Konkrétní doporučení jsou školou vnímána jako cenné informace pro vedení školy z hlediska zvyšování kvality poskytovaných služeb.

Kontrolní systém je nastaven, ale v jeho účinnosti byly zjištěny dílčí rezervy. Dokládají to formální i obsahové nedostatky ve vedení dokumentace školy i nenaplňování plánovaných počtů hospitací. Vizí ředitele je nastartovat mezi vyučujícími systém vzájemných náslechnů ve vyučovacích hodinách a zajistit tak předávání pozitivních zkušeností s výukou a aplikací zvolených metod a forem práce.

V oblasti vedení školy převládala pozitivní zjištění zejména z hlediska strategie a řízení školy. Rovněž vlastnímu hodnocení je věnována příkladná pozornost. Přes drobné nedostatky v organizaci a účinnosti kontrolního systému má celkově vedení školy ještě nadprůměrnou úroveň.

Předpoklady školy pro naplnění obsahu vzdělávání ve sledovaných oborech vzdělání

Personální podmínky

Ve škole vyučuje celkem 33 učitelů. Z tohoto celkového počtu zajišťuje výuku na základní škole 22 pedagogů, z nichž 10 je odborně kvalifikovaných. Výuku na středním stupni vzdělávání zajišťuje 24 pedagogů, z nichž 10 má odpovídající odbornou kvalifikaci. Z celkového počtu pedagogických pracovníků chybí osmi učitelům vysokoškolské pedagogické vzdělání a dvanácti pedagogům chybí vysokoškolské vzdělání. V rámci dalšího vzdělávání pracovníků vedení školy prioritně zajišťuje získávání znalostí a vědomostí v oblasti waldorfské pedagogiky a následně pak podporuje získávání odpovídající odborné způsobilosti. Mírným rizikem v oblasti personálních podmínek je převládající počet učitelů bez odborné kvalifikace.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání

Škola v rámci své činnosti podporuje zdravý vývoj žáků. Pravidelně informuje o nutnosti dodržování pravidel bezpečnosti ve výuce a pořádaných akcích. Dokládají to záznamy v třídních knihách, které doplňují vypracované řady odborných učeben a tělocvičny. Preventivní strategie školy umožňuje předcházet vzniku sociálně patologických jevů. Dokládá to předložený plán výchovného poradce, záznamy z pravidelných týdenních porad pedagogů. Škola nemá vypracovaný samostatný dokument s názvem minimální preventivní program, ale má ve školním řádu velmi dobře rozpracované kapitoly s touto problematikou - kapitola s názvem „Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí“ a kapitola s názvem „Ochrana před sociálně patologickými jevy“. Škola vede knihu úrazů a záznamy o úrazech žáků. Ze statistiky úrazovosti vyplývá, že převažují úrazy při výuce tělesné výchovy, na chodbách při přestávkách a při odborném výcviku. Klesající počet úrazů za poslední tři roky je pozitivním zjištěním (za poslední tři roky byly evidovány v průměru 3,5 úrazy na 100 žáků).

Přijímání ke vzdělávání

Kriteria přijímacího řízení konaného ve školním roce 2006/2007 pro studijní obor čtyřleté gymnázium se zaměřením na esteticko-výchovné předměty obsahovala přijímací zkoušku z českého jazyka, matematiky a motivační pohovor. Uchazeči, kteří měli průměrný prospěch ze základní školy v posledních dvou klasifikačních obdobích do průměru 1,2 a nebyli z některých předmětů klasifikováni stupněm 3 nebo horším, nekonali přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky. Výsledky uchazečů byly bodovány, včetně zohlednění výsledného hodnocení ze základní školy, a na základě bodového zisku bylo stanoveno pořadí přijatých žáků.

Pro přijímání do tříletých učebních oborů s uměleckým zaměřením byla stanovena kritéria, která obsahovala posouzení výstupního hodnocení ze základní školy, hodnocení vypracované domácí práce, výsledky talentové přijímací zkoušky a osobního pohovoru.

Celkově se konala v rámci přijímacího řízení pro školní rok 2007/2008 tři kola. V prvním kole bylo přijato 12 žáků do gymnázia, 6 žáků do oboru umělecký kovář a zámečnický, 1 žák do oboru umělecký truhlář a 1 žák do oboru krejčí. Ve druhém kole byli přijati 2 žáci do gymnázia a 1 žák do oboru umělecký kovář a zámečnický. Ve třetím kole 1 žák do gymnázia.

Vedení školy dodrželo všechna zákonná ustanovení týkající se termínů přijímacího řízení, zveřejnění informací a výsledků přijímacího řízení i vydání rozhodnutí. V rámci tohoto řízení byly dodrženy rovné příležitosti pro chlapce i dívky.

Škola informuje o nabídce základního vzdělávání a způsobu přijímání k základnímu vzdělávání prostřednictvím webových stránek, inzerátů v tisku, letáků a při akcích pro mateřské školy. Vedení školy postupovalo při přijímání žáků k povinné školní docházce standardně a dodržovalo všechna zákonná ustanovení. Při změně vzdělávacího programu je žákům zajišťována účinná pomoc formou individuálního přístupu vyučujících.

Předpoklady školy pro naplnění obsahu vzdělávání mají z hlediska personálních podmínek výuky, bezpečného prostředí pro vzdělávání a přijímání ke studiu průměrnou úroveň.

Partnerství

Přínos partnerství pro rozhodování vedení školy

Škola rozvíjí partnerství především s rodiči a zřizovatelem, s Radou školy a školskou radou. Rodiče se významně podílejí na strategii rozvoje školy, spolu s pedagogickými pracovníky vytvořili dokument, který byl podkladem pro stanovení koncepce školy na další období. Vedení školy patřičně využívá podnětů partnerů a přijímá opatření ke zkvalitnění vzdělávání. Jako jednoho z nejdůležitějších partnerů vnímá vedení školy Asociaci Waldorfských škol. Pravidelně se ve škole uskutečňují kurzy waldorfské pedagogiky, často i za účasti zahraničních mentorů, a další vzdělávací akce. Žáci se pravidelně zapojují do kulturních akcí pro rodiče i veřejnost, uměleckých a sportovních soutěží.

Škola intenzivně spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí v Holandsku, Německu, Dánsku a Švédsku především v oblasti odborných stáží i ostatními waldorfskými školami v ČR. Mezi hlavní partnery školy patří také Antroposofická společnost a Obec křesťanů. Příkladná spolupráce školy s rodiči a dalšími partnery významně ovlivňuje rozvoj školy.

Rozvíjení partnerství je příkladem dobré praxe.

Průběh vzdělávání - naplňování cílů obsahu vzdělávání u výše uvedených vybraných oborů vzdělání

Vnitřní prostředí školy

Specifické vnitřní prostředí waldorfské školy je velmi podnětné, má silný pozitivní vliv na utváření mezilidských vztahů ve škole, rozvoj osobnosti, talentu, kreativity a tvořivosti žáků. Z rozhovoru s učiteli a žáky vyplývá, že cítí se školou sounáležitost a jsou v ní spokojeni. Vztahy mezi pedagogickými pracovníky navzájem a mezi pedagogickými pracovníky a vedením školy jsou korektní. Vytvořené pracovní podmínky pro pedagogy jsou kvalitní, problémy zaměstnanců jsou vedením školy řešeny. Škole se daří vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci a utváření vztahů. Žáci efektivně spolupracují na společných úkolech, respektují práci a úspěchy druhých, jsou vedeni k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podmínky výuky a jejich využití

Pro výuku je účelně využíváno třináct kmenových tříd, odborné učebny (ateliér, počítačová učebna a dílny), přednáškový sál, knihovna a tělocvična, která po úpravě slouží také jako divadelní sál, dvůr a zahradu školy. Učitelé a žáci mají k dispozici výukové pomůcky, učebnice pro některé předměty, cvičebnice, knihy, encyklopedie, slovníky, hudební

nástroje, internet, výukové programy, 20 počítačů, dataprojektor a další didaktickou techniku. Učebny jsou vhodně vybaveny žakovským nábytkem, učitel má u každé třídy k dispozici malou místnost pro uložení pomůcek. Standardní materiální zabezpečení je pro výuku v jednotlivých předmětech průběžně obnovováno.

Vyučovací předměty se realizují v epochách, které trvají dva až tři týdny. Hlavnímu vyučování je vyčleněn časový úsek na počátku každého dne.

- Průběh výuky v předmětech přírodovědných, společenských a rozvíjení čtenářské gramotnosti

V rámci hospitační činnosti bylo navštíveno všech 13 tříd školy. Výuka dvanácti různých předmětů byla sledována u 16 pedagogů. Principy waldorfské pedagogiky byly velmi úspěšně aplikovány na 1. stupni ZŠ. Rozmanité metody a formy výuky převládaly i na 2. stupni ZŠ. Ve výuce učebních a studijních oborů nebyly prvky waldorfské pedagogiky tolik zřetelné a převažoval tradiční způsob výuky.

Společenských i přírodovědné vzdělávání škola poskytuje v souladu se zásadami a cíli uvedenými ve školském zákonu.

Výuka přírodovědných předmětů byla sledována v rámci hospitací v hodinách přírodopisu, biologie a fyziky. Dále byly provedeny hospitace v předmětech matematika, technické kreslení a informatika. Ve sledovaných přírodovědných i příbuzných předmětech obsahovala výuka řadu základních prvků waldorfské pedagogiky. Zvláště zařazené prožitkové prvky vedly žáky k otevřenosti a k velké aktivitě. Slabším místem bylo nevyužití didaktické techniky pro zvýšení názornosti vyučování. Hodnocení žáků bylo vždy povzbuzující, výrazně pozitivní. Příkladné bylo sebehodnocení žáků vedené učitelem v rámci hodiny biologie. Slabším místem bylo vedení sledované hodiny informatiky, neboť žákům nebyl dán zřetelný postup a cíl při plnění jednotlivých kroků tvorby prezentace.

Čtenářská gramotnost není samostatnou součástí školních dokumentů střední školy, je však nedílnou součástí výuky jak v rámci předmětu český jazyk a literatura, tak v ostatních předmětech. Ve většině sledovaných hodin byla zaznamenána práce s textem jako integrální součást výuky. Žáci informace vyhledávali, byli vedeni k porozumění textu a posuzovali jeho obsah dle stanovených kritérií. Pro vyjádření svých názorů měli žáci vždy dostatečný prostor. Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“ je na základní škole realizována v souladu se ŠVP a vzdělává žáky v souladu s výše uvedenými ustanoveními školského zákona. Standardním způsobem jsou rozvíjeny čtenářské dovednosti žáků. Zvolené didaktické postupy ve sledovaných hodinách významně přispívaly ke zkvalitňování porozumění textu a vyhledávání informací, v některých hodinách žáci aktivně pracovali s předloženými texty. Učitelé diferencovali výuku pro žáky se ŠVP, většinou využívali efektivních metod k rozvoji čtenářské gramotnosti. Organizace výuky podporující rozvoj čtenářských dovedností byla na standardní úrovni.

Na standardní úrovni probíhala výuka navštívených společenských předmětů. Pozitivně lze hodnotit příjemné pracovní klima a snahu o názornost a estetický prožitek v hodinách dějin umění.

Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí školního řádu. Žáci jsou na prvním stupni hodnoceni slovně, na druhém stupni základní školy přechází slovní hodnocení v osmé a deváté třídě ke standardní klasifikaci. Na středním stupni vzdělávání jsou žáci klasifikováni známkami, ale i zde se hojně využívá slovní hodnocení. Informace o klasifikaci jsou zaznamenávány do třídních výkazů za každé pololetí školního roku. Příkladným způsobem je prováděno hodnocení výsledků v rámci pravidelného týdenního setkávání učitelů, které se zaměřuje na popsání nejenom stavu, ale je zaměřeno

též na přijímání opatření. Informace o hodnocení žáků a průběhu vzdělávání jsou podávány zákonným zástupcům na třídních schůzkách nebo individuálně na pozvání. S rodiči se osobně jedná vždy při zjištění větších výkyvů v prospěchu nebo chování žáka. Výsledky a práce žáků a třídních kolektivů jsou zveřejňovány na řadě míst ve škole, na internetových stránkách školy i ve výročních zprávách.

Účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Problematiku vzdělávání žáků se SVP sleduje a pečlivě eviduje výchovný poradce. Škola standardně zajišťuje individualizovanou péči šesti žákům se SVP. Pro tyto žáky má škola vypracované individuální plány vzdělávání, které jsou ve výuce naplňovány a pravidelně kontrolovány. Doporučení poradenského zařízení jsou ve výuce dodržována. Výsledky podpory jednotlivých žáků vyhodnocují učitelé na jednání kolegia učitelů a pedagogických radách a jsou podkladem pro stanovení dalšího postupu. Ve sledovaných hodinách přistupovali vyučující k žákům individuálně a využívali účinné vzdělávací postupy, formy a prostředky. Škola spolupracuje s poradenským zařízením v Příbrami i dalšími odborníky. Práce se žáky se SVP je standardní, uplatňované vzdělávací postupy účinně pomáhají naplňovat individuální vzdělávací plány jednotlivých žáků.

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu

Škola sleduje míru úspěšnosti žáků ve všech vzdělávacích cyklech, příčiny selhávání žáků jsou pečlivě monitorovány a projednávány na jednání kolegia učitelů. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně analyzovány a hodnoceny. Již žáci 2. stupně ZŠ a zejména žáci střední školy jsou cíleně vedeni k zodpovědnosti za své vzdělávání. Ta je od nich očekávána a vyžadována. Škola má ve svém vzdělávacím programu stanovenou funkční strategii na podporu úspěšnosti žáků.

Závěrečné hodnocení

Vedení školy

Škola poskytuje vzdělání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. ŠVP je řádně zpracován a dle navštívených hodin v prvním a šestém ročníku i vhodně aplikován a naplňován. Výuka probíhá dle platných učebních dokumentů, používány jsou platné učební osnovy. Základní strategie – aplikace waldorfské pedagogiky v základním i středním vzdělávání v rámci jedné školy je ve středočeském regionu jedinečná a vytváří vhodnou a zřizovatelem školy podporovanou alternativu k většinovému způsobu výchovy a vzdělávání. Organizování činností vychází ze zásad waldorfské pedagogiky a má standardní úroveň. Příkladně je věnována pozornost vlastnímu hodnocení, určité rezervy existují v účinnosti kontrolních mechanismů. Celkově má oblast vedení školy vzhledem k převažujícím pozitivním zjištěním ještě nadprůměrnou úroveň.

Předpoklady školy pro naplnění obsahu vzdělávání ve sledovaných oborech vzdělání

Z hlediska odborné kvalifikace se škola dlouhodobě potýká s nedostatkem pedagogů s předepsanou kvalifikací. Nastavený systém dalšího vzdělávání pedagogů s preferováním vzdělávání v oblasti waldorfské pedagogiky přispívá ke zlepšení stavu jen pomalu. Ředitel dbá na vytváření podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a daří se mu snižovat míru úrazovosti ve škole. Při přijímání žáků ke vzdělání škola postupuje v souladu s právními předpisy. Oblast předpokladů pro naplňování obsahu vzdělání má celkově průměrnou úroveň.

Partnerství

Otevřenost školy a její sounáležitost se životem města i regionu se projevuje v aktivním rozvíjení partnerských vztahů a vzájemně prospěšné spolupráce. Rozvoj partnerství je příkladem dobré praxe.

Průběh vzdělávání

Vytváření vnitřního klimatu školy v duchu waldorfské pedagogiky je úspěšně naplňovanou prioritou školy. V navštívených hodinách byly prosazovány zásady vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání. V rozsahu a efektivním využívání materiálního zázemí školy k podpoře výuky byly ve sledovaných skupinách předmětů zaznamenány rozdíly. Úspěšnost žáků ve vzdělávání je sledována a vyhodnocována na nadstandardní úrovni. Průběh vzdělávání má celkově průměrnou úroveň.

Vývoj školy od poslední inspekce

Předchozí inspekční činnost proběhla v roce 2004 a týkala se základní školy a gymnázia. V některých srovnatelných oblastech nastal pozitivní posun - v materiálním zázemí školy nebo naplňování strategických cílů. Nepříznivá situace v zabezpečení výuky odborně kvalifikovanými pedagogy naopak přetrvává, patrná je však snaha vedení školy cíleně pracovat na zlepšování podmínek i kvality výuky. To dokládá i velká pozornost, kterou škola věnuje jak vlastnímu hodnocení a jeho vyžití při nastavení podmínek pro další zkvalitnění práce, tak zpětnovazebním informacím ze strany zřizovatele i nejširší veřejnosti.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny.	Při poskytování vzdělávání je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat.	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina vydaná Radou města Příbram dne 23. 5. 2007
2. Zřizovací listina vydaná Městským úřadem v Příbrami dne 23. 6. 1992
3. Rozhodnutí o stanovení počtu žáků v základní škole, vydal Krajský úřad Středočeského kraje dne 28. 6. 2007
4. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané dne 20. 10. 2005 pod čj. 30 268/05-21
5. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané dne 7. 2. 2007 pod čj. 3266/2007-21
6. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané dne 13. 3. 2006 pod čj. 5456/06-21
7. Koncepce školy z roku 2001
8. Vize Waldorfské školy Příbram z roku 2006
9. Koncepce dalšího rozvoje školy z roku 2007
10. Osobní plán ředitele školy 2007 – 2008
11. Výroční zprávy za školní rok: 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
12. Sdružení pro Cenu ČR za jakost - Abeceda managementu úspěchu, březen 2008

13. Organizační schéma školy
14. Kompetence a odpovědnosti pracovníků školy – pracovní náplně
15. Plán hospitační činnosti
16. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 8. 10. 2004
17. Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři Škol (MŠMT) V 7-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 8. 10. 2004
18. Výkaz o středním odborném učilišti, učilišti Škol (MŠMT) V 25-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 8. 10. 2004
19. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 14. 10. 2005
20. Výkaz o gymnáziu-střední odborné škole S 7-01 podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 14. 10. 2005
21. Výkaz o středním odborném učilišti S 25-01 podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 14. 10. 2005
22. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2006 ze dne 12. 10. 2006
23. Výkaz o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2006 (Gymnázium) ze dne 12. 10. 2006
24. Výkaz o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2006 (Střední odborné učiliště) ze dne 12. 10. 2006
25. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 10. 10. 2007
26. Výkaz o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 10. 10. 2007
27. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2004, 2005, 2006, 2007
28. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2005 ze dne 20. 1. 2006
29. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 29. července 1998 s účinností od 1. 8. 1998
30. Jmenování do funkce ředitele školy Waldorfská školy – základní školy, Gymnázia a Středního odborného učiliště Příbram s účinností od 20. 10. 2000
31. Školní řád ze dne 22. prosince 2005
32. Inspekční zpráva ČŠI, čj. b6-1134/04-5102 ze dne 6. 12. 2004
33. Školní matrika na školní rok 2007/2008
34. Vlastní hodnocení školy na období 2006/2007 ze dne 30. 10. 2007
35. Katalogové listy žáků školy aktuální ke dni inspekce
36. Třídní výkazy všech tříd ZŠ 2006/2007 a 2007/2008 aktuální ke dni inspekce
37. Třídní výkazy všech tříd SŠ 2006/2007 a 2007/2008 aktuální ke dni inspekce
38. Deníky evidence odborného výcviku 2006/2007 a 2007/2008 aktuální ke dni inspekce
39. Rozvrhy hodin tříd a učitelů ve školním roce 2007/2008
40. Zprávy pro rodiče a od rodičů – výběr
41. Zápis – konference za školní rok 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
42. Zápis z jednání kolegia učitelů ve školním roce 2007/2008 ke dni inspekce
43. Třídní knihy ve školním roce 2007/2008
44. Rozpis epoch v 1. – 13. ročníku ve školním roce 2007/2008
45. Rozvrh hodin ve školním roce 2007/2008 platný od 1. 3. 2008
46. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání – školní rok 2006/2007, 2007/2008
47. Individuální vzdělávací plány platné ve školním roce 2007/2008
48. Počty tříd a žáků ve škole dle oborů vzdělání ve školním roce 2007/2008
49. Školní vzdělávací program Waldorfská školy Příbram zpracovaný podle RVP ZV ze dne 30. 8. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
50. Učební plán základní školy a učební osnovy základní školy, čj. 25589/2003-22, ze dne 28. 8. 2003 s platností od 1. 9. 2003

51. Úprava učebního plánu v 1. – 9. ročníku ve školním roce 2007/2008 ze dne 22. 8. 2007
52. Abeceda managementu úspěchu, březen 2008
53. Záznam o školení BOZP zaměstnanců a žáků
54. Analýza rizik možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců a žáků školy – březen 2005
55. Učební dokumenty oboru Umělecký truhlář (82-51-H/006) ze dne 31. 7. 2000, čj. 22 821/2000-23, s platností od 1. září 2000
56. Učební dokumenty oboru Krejčí (31-58-H/001) s platností od 1., ze dne 12. 4. 2001, čj. 15 838/01-23, s platností 1. září 2001
57. Učební dokumenty oboru Umělecký kovář a zámečnick (82-51-H/001), ze dne 15. 6. 1990, čj. 18 340/90-31, s platností od 1. 9. 1990
58. Učební dokumenty pro gymnázia s osmiletým a čtyřletým cyklem s platností od 1. 9. 1999 a učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem – zaměření esteticko-výchovné předměty, schválilo MŠMT 1. června 2001, čj. 18 839/2001-23
59. Učební plán diferencovaného středního stupně Waldorfské školy Příbram
60. Učební plán čtyřletého gymnázia (79-41-K/407) Zaměření esteticko-výchovné předměty
61. Učební plán tříletých učebních oborů (82-51-H/001) Umělecký kovář a zámečnick, (82-51-H/006), Umělecký truhlář, (31-58-H/001) Krejčí
62. Úprava učebního plánu studijního oboru gymnázium – esteticko-výchovné předměty ve školním roce 2007/2008 s platností od 1. 12. 2007
63. Úprava učebního plánu učebního oboru Umělecký kovář a zámečnick ve školním roce 2007/2008 s platností od 1. 12. 2007
64. Úprava učebního plánu učebního oboru Umělecký truhlář ve školním roce 2007/2008 s platností od 1. 12. 2007
65. Úprava učebního plánu učebního oboru Krejčí ve školním roce 2007/2008 s platností od 1. 12. 2007
66. Úprava učebního plánu v 1. – 9. ročníku ve školním roce 2007/2008 s platností od 1. 12. 2007
67. Kriteria přijímacího řízení pro školní rok 2006/2007
68. Kniha úrazů pro školní rok 2007/2008
69. Záznamy o úrazech žáka
70. Výkazy o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní roky 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007

Složení inspekčního týmu

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Richard Spiegl	Richard Spiegl v. r.
PhDr. Jana Pavlová, Ph.D.	Jana Pavlová v. r.
PaedDr. Václav Skála	Václav Skála v. r.
Ing. Dana Drlíková	Dana Drlíková v. r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Rostislav Riško	Rostislav Riško v. r.

V Příbrami dne 16. 5. 2008